

powiatu gnieźnieńskiego

Wychodzi w środy i w soboty. Abonament Urzędownika wynosi kwartalnie 3 zł., mies. 1 zł. z odnośz. do domu.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 8 groszy od wiersza mm. (5 cm.) Ogł. petyt. lub tabel. 12 gr.

№ 51

Gniezno, dnia 22-go czerwca 1929 r.

Rok 78

Obwieszczenie.

Pan Wojewoda Poznański zezwolił p. Mieczysławowi Jankowskiemu z Poznania Rataje, Willa Wolności na zbieranie autografów do księgi historycznej i w związku z tem do zbierania dobrowolnych składków pieniężnych na cele P. W. i W. F. na obszarze Województwa Poznańskiego z wyjątkiem stol. miasta Poznania w czasie od 1-go lipca 1929 r. do 30-go września 1929 r.

Zbierający składki winien być zaopatrzony w pozwolenie Pana Wojewody, w legitymację osobistą z fotografią i upoważnienie Głównego Związku Podofic. Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej oraz w listy składkowe z stronami ponumerowanymi i poświadczonymi przez władze Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego.

Gniezno, dnia 15. czerwca 1929 r.

Starosta powiatowy

(—) Słaby.

L. dz. 3902/29 VI.

W sprawie maleinizacji koni przeznaczonych na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

Dnia 29. czerwca b. r. odbędzie się na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu wystawa koni hodowlanych.

Na wystawę mogą być doprowadzone tylko konie maleinizowane przez powiatowego lekarza weterynaryjnego co podaje do publicznej wiadomości i zastosowania się.

Gniezno, dnia 15. czerwca 1929 r.

Starosta powiatowy

(—) Słaby.

L. dz. 8698/29 III.

Wolne miejsca w Państwowych Urzędach Pośrednictwa Pracy i Ich Ekspozyturach.

P. U. P. P. Poznań: 1 piecownik, 1 bednarz, 1 prasowacz, 1 detaszer, 1 garbarz.

P. U. P. P. Bydgoszcz: 2 parobków do gospodarzy, 2 sługi żeńskie na wieś, 1 modelarz, 1 formiarz na armatury.

P. U. P. P. Ostrów: 4 parobków, 2 formiarzy, 2 tokarzy, 1 stolarz, 3 służące na wieś do gospodarzy.

Ekspoz. Gniezno: 10 parobków, 8 pastuchów, 16 sług żeńskich na wioski do gospodarzy, 40 robotnie rolnych (sezonowych), 2 kotlarzy spec. na prace miedz., 1 blacharz.

Ekspoz. Inowrocław: 50 murarzy, 14 parobków do gospodarzy na wieś.

Ekspoz. Chodzież: 1 pomocn. malarski, niżej lat 20, 2 pomocn. stolarskich na meble, 22 parobków, 15 pasterzy bydła, 10 sług żeńskich do gospodarzy na wieś.

Ekspoz. Nowy-Tomyśl: 4 parobków do gospodarzy, 6 służących do gospodarzy.

Ekspoz. Leszno: 3 kaflarzy, 3 kamieniarzy na głowacze, 3 stolarzy sam., 2 tapicerów, 2 krawców, 1 fryzjer, 3 robotników na deputat z zaciężnik., 65 robotnie sezonowych, 26 służących z gotowaniem, 30 służących do gospodarzy, 12 parobków do koni, 21 pastuchów do paszenia bydła.

Ekspoz. Kępno: 1 rzeźbiarz w drzewie, reflektuje się na dobrze wykwalifikowaną siłę, 7 parobków na wieś do gospodarzy, 11 sług (kobiet) na wieś do gospodarzy.

Wolne miejsca dla terminatorów.

P. U. P. P. Poznań: 1 uczeń piekarski, 1 blacharski, 1 kupiecki.

Ekspoz. Leszno: 2 uczni stolarskich, 1 uczeń malarski, 1 siódlański, 1 piekarski, 2 uczni kupieckich, 2 uczni szwajcarskich.

Gniezno, dnia 11. czerwca 1929 r.

Starosta powiatowy

(Słaby).

L. dz. 8371/29 — VI.

Dział nieurzędowy.

Święto P. W. i W. F.

Doroczne święto P. W. i W. F. obwodu 69 pp. odbędzie się w roku bieżącym w Witkowie dn. 23. czerwca. W święcie wezmą udział wszystkie oddziały P. W. oraz towarzystwa, organizacje i związki ze sztandarami z całego obwodu 69 pp. Program święta obejmuje: 1) o godz. 8,20 dn. 23 bm. zbiórka uczestników święta podążających do Witkowa na dworek kolei powiatowej przy ulicy Warszawskiej; 2) o godz.

10 zbiórka oddziałów, towarzystw, związków i organizacji ze sztandarami na rynku w Witkowie i odmarsz do kościoła na nabożeństwo 3) o godz. 11,30 przegląd, przemówienie i defilada; 4) godz. 12 wspólny obiad dla wszystkich; 5) godz. 13—17 zawody: strzelanie, pokazy gimnastyczne, zawody sportowe szkolne, pokazy i zawody harcerskie, zawody wojskowe, zawody sportowe; 6) godz. 17,20 rozdanie nagród; 7) godz. 18 zbiórka i odmarsz na dworzec kolejki pow. i odjazd do Gniezna. O godz. 19,50 odjazd oddz. innych kolejną państwową.

Wewnętrzne spożycie cukru.

Polski przemysł cukrowniczy, wraz z międzynarodowym, przechodzi poważny kryzys. Walka z nim jest o tyle w Polsce ciężka, że wewnętrzna konsumpcja cukru jest bardzo niska.

Gdy w Państwach zachodnich spożycie cukru osiąga niemal punktu kulminacyjnego, w Polsce stoimy pod tym względem znacznie w tyle.

Konsumcji naszej daleko do osiągnięcia tej wysokości na jakiej znajdują się państwa europejskie na zachodzie: kiedy Danja spożywa na głowę do 54 kg. Anglja 42,2 kg. Holandja 30,5 kg. Francja 24 kg. to Polska zaledwie — 11,3 kg. W ogólności światowej konsumpcji cukru, stoimy aż na 15-stem miejscu. Widzimy więc, że spożycie cukru w Danji jest 5 razy, w Anglii 4 razy, Holandji 2 1/2 razy większa niż w Polsce.

Spożycie cukru w większych ilościach idzie w parze z ogólnym stanem kultury.

Cukier jako jeden z artykułów o własnościach najbardziej odżywczych, winien być konsumowany przez ludność w jaknajwiększej mierze. Tymczasem w Polsce, niedocenia się tych dodatkich stron cukru; wydaje się pieniądze raczej na wszystko inne, aniżeli na ten artykuł.

Chętnie wyrzucamy pieniądze na rzeczy nawet rujnące zdrowie fizyczne, jak tytoń i alkohol, niż na taki artykuł odżywczy jakim jest bezspieczynie cukier, który przeciętnie w budżecie domowym zajmuje najmniej miejsca. Na podstawie ścisłych obliczeń statystycznych z r. 1927, przeciętny koszt spożytego cukru na głowę jednego mieszkańca wynosi 13 zł., gdy wypalało tytoniu na sumę 19 zł. na głowę a wydatki na wódkę wyniosły 24 zł. Jeżeli teraz weźmiemy pod uwagę że tytoń i wódkę zużywa jedna tylko część mieszkańców, to musimy bez wątpienia dojść do wniosku, że na głowę faktycznego spożywcy przypada rocznie wydatek na cukier 13 zł., na tytoń zaś około 30 zł., na wódkę do 75 zł.

Charakterystycznie, że mimo bezwzględnej taniości cukru, społeczeństwo nasze tak mało zdaje sobie sprawę z jego zdolności odżywczych. Niestudnie jest ułomaczenie, że cukier jest w Polsce drogi.

Z przeprowadzonego porównania cen cukru w 24 państwach Europy wynika, że jedynie tylko w kilku wypadkach cena była niższa w innych państwach, w pozostałych zaś wyższa niż w Polsce i to niejednokrotnie o 50 proc.

Jeżeli jeszcze wyeliminujemy z cen cukru w poszczególnych krajach akcyzę pobieraną przez Skarby Państwowe to tylko 4 państwa mianowicie: Danja, Niemcy, Szwajcaria i Holandja mają ceny cukru niższe niż w Polsce.

Błądne również jest mniemanie, jakoby ceny cukru były nieopierające większe w stosunku do cen innych artykułów spożywczych.

Od roku 1925 cena cukru wzrosła w detalu tylko o 28 proc. gdy tymczasem cena chleba żytniego podniosła się o 84 proc., mąki pszennej o 69 proc., herbaty o 37 proc. itd.

Zagadnienie rozwiązania dzisiejszego przesilenia w cukrownictwie, leży przedewszystkiem we wzmożeniu konsumpcji wewnętrznej.

Trwałość dachu decyduje o trwałości budynków.

Słuszność tej zasady stwierdzona jest od najdawniejszych już czasów, jak tylko w dziejach świata zaczęto stosować budowle mieszkaniowe i przetrwając do dzisiejszych czasów nie straciła wcale na aktualności.

Przeciwnie, dzisiaj, gdy pieniądź jest coraz droższy i jego uzyskanie dla celów budowlanych jest coraz trudniejsze, zasada ta zyska coraz więcej na sile. Każdy budujący stara się rzecz prosta, aby zużyć pieniądze jak najpraktyczniej i przy możliwie najmniejszym wydatku osiągnąć największy rezultat t. zn. uzyskać dla swego budynku dach trwały, nieprzemakalny, ogniotrwały i odporny na wszelkie wpływy atmosferyczne.

Takim idealnym wprost materiałem jest dachówka asbestowo-cementowa, gdyż posiada ona wszelkie warunki, jakich się od pierwszorzędnego materiału na krycie dachu wymaga. Już same składniki tego materiału mianowicie azbest i cement gwarantują absolutną niepalność, wytrzymałość na zmaranie i odporność na wszelkie wpływy atmosferyczne.

Pozatem dachówka asbestowo-cementowa kalkuluje się korzystniej od innych materiałów do krycia dachów gdyż nie wymaga ona tak dużo pochyłości dachu jak a. p. dachówki pałone, wobec czego dach pokryty dachówką asbestowo-cementową posiada powierzchnię o piątą część mniejszą, a co znacznie zmniejsza koszt budowy. Prócz tego ilość dachówki asbestowo-cementowej, potrzebna na pokrycie jednego, m. kw. dachu waży niespełna 14 kg., gdy natomiast odpowiednia ilość karpiówki waży 64—70 kg. t. j. 5 razy tyle, a więc przy kryciu dachówką asbestowo-cementową można zastosować do wiązania dachu drzewo znacznie cieńsze, czyli tańsze.

Dach pokryty dachówką asbestowo-cementową nie wymaga absolutnie żadnego odnowienia lub naprawiania przez całe dziesiątki lat, skutkiem czego dachówka ta uważana jest powszechnie za materiał o wieczystej trwałości.

Zastępstwo na dachówkę asbestowo-cementową posiada: Hurtownia Materiałów Budowlanych Stefan Pełczyński — Poznań Dworzec Towarowy, która to firma każdego czasu udzieli bezpłatnie wszelkich informacji dot. pokrycia dachu dachówką asbestowo-cementową i na życzenia wysła również bezpłatnie dokładny kosztorys.

Pierwsze kinematograficzne zdjęcie księżycy
Profesor fizyki astronomicznej uniwersytetu w Princeton, w Stanach Zjednoczonych, John C. Stewart, upamiętnił nazwisko swoje dokonaniem pierwszego kinematograficznego zdjęcia księżycy. Sam profesor, interpelowany w tej sprawie radiotelegraficznie przez redakcję pisma angielskiego „Evening Standard”, odpowiedział skromnie:

„Nie jest to jeszcze wszystko, do czego dążyliśmy, niewątpliwie jednak dokonany został obraz kinematograficzny tarczy księżycowej. Od dłuższego czasu robiliśmy już próby z aparatem, stanowiącym kombinację teleskopu i maszyny kinematograficznej i przed miesiącem mniej więcej udało nam się po raz pierwszy dokonać próby uwiecznionej wyraźnym powidzeniem. Teleskop skierowany został na krater Kopernika, poczem „nakręciliśmy” w ciągu czterech godzin. Fotografia wskazuje jednak, że ekspozycja nie była wystarczająca, jako pierwsza próba wszelako może zupełnie zadowolić. Widać na niej efekt wchodu słońca, zachwytająca jest też gra cieni. Na zdjęciu widać przedewszystkiem szczyt krateru, oświetlony promieniami wschodzącego słońca przed oświetleniem przez nie doliny potem stopniowo spływa światło po zboczach góry i ku wnętrzu krateru. Potrzeba było ośmiu godzin, aby dokonać zdjęcia, dwie zaś minuty wystarczają na rzucenie go na ekran i stopniowe rozwinięcie go na nim”.

Dziennikarz czyniący z profesorem Stewartem zdjęcia nie zaniedbał oczywiście wypytać go o szczegóły, dotyczące mieszkańców księżycy.

„Nie odpowiedział profesor z uśmiechem — nie ma nikogo na księżycu, a w każdym razie zdjęcie nasze, mimo, że dokonywane w ciągu ośmiu godzin nie uchwyliło żadnej żywej istoty, a przecież gdyby istnieli jacyś żywi, a więc poruszający się mieszkańcy księżycy, byłby chociaż jeden z nich schwytyany przez oko kinematograficzne i uwieczniony na filmie. Bodaj też jedną z [zasług dokon. przez nas próby będzie rozwianie romantycznych przypuszczeń jako- by księżyc zaludniony miał być żywymi zbliżeniami do własn. naszego fizycznego stroju istotami z krwi i kości. Nie są to oczywiście jeszcze wnioski ostateczne, wszelako to, co wykazała nam ta pierwsza próba, przekonywa iż wszelkie rojenia o wymianie z pobratyńcami na księżycu sygnałów świetlnych, a tembardziej słownych telegramów, należy do dziełity pozbawionych wszelakiej naukowej podstawy bajek i fantazji.

Kwiaty w mieszkaniu.

Kwiaty są niezbędne w mieszkaniu. Bez nich jest zawsze pusto, martwo — najpiękniejsze ozdoby i barwy splecione misternie w zawily rysunek na dywanie czy hafcie dopiero wtedy zatęgną życiem, gdy gdy ożywi je smuga świeżej zieleności, podkreślą ich piękno kiście żywych i wonnych kwiatów.

Bogaty pałac czy skromny pokoić zyska na uroku, gdy do bielonych ścian lub marmarowych kolumn przytuli swe wieczne piękno — krótkotrwały kwiat.

Kwiat — dusza naszego mieszkania, barwa i woń — tchnienie słonecznych dni, jest tym niezbędnym i najpotrzebniejszym ornamentem każdego mieszkania.

Alc kwiat, świeży i wonny, zieleni soczysta i żywa, musi być zawsze sobą; wiąże się ściśle z bezpośrednim stosunkiem żyjącego kształtu, żyjącej barwy i woni, do psychiki człowieka.

Dziś jeszcze spotyka się w chłopskich izbach a nawet w salonach szlachne kwiaty z pluszu i bibułki umocowane na drucianej łodydze. Są one chyba żywym zaprzeczeniem pojęcia o pięknie. Fantazyjny kwiat z materji dopuszczalny jest tylko jako uzupełnienie sukni balowej.

Nie jest rzeczą łatwą układanie świeżych kwiatów w wiązanki, doboranie odpowiednich wazonów do rodzaju bukietów.

W dobie dzisiejszej zmartwychwstaje zasada stara i prosta, która głosi, że kwiat nie zawsze wymaga otoczenia swych siostrzyc; kwiat sam jeden to tyle piękna, że łączenie go z innymi rozprasza nierzaz oko na różne formy i barwy w Japonji mówią iż „każdy kwiat podobny jest pięknej dziewczynie; każdy ma swoją duszę, w każdym mieszka jakiś chochlik. Nie można przecie pozwolić, by te delikatne duszyczki kwiatowe zamknąć w jednym charemie dalego istnieje u nas zwyciężaj — każdy kwiat podziwiać z osobną i cieszyć się nim”.

Kwiat musi mieć powietrze dookoła, musi się czuć swobodny, inaczej traci wiele ze swego prze-

dziwnego uroku. Samotna róża w małym kryształe, krzestla lilja w wysmukłym kielichu wazonu, gałąź kwitnącej akacji — to właśnie forma prosta, mówiąca sama za siebie. Stosując jednak tę zasadę do wszystkich kwiatów, stworzymy niechybnie szkodliwy szablon, który zniweczy twórczą myśl zdobienia — drogowskazem nieomylnym stanie się tylko wrodzone kobiecie poczucie piękna i umiaru. Bowiem równie pięknym będzie kulisty, ciężki wazon pełen purpurowych piwonji śliczną wiązką goździków lub pęk niezapominajek.

Trzeba myśleć, czuć, porównywać próbować, uczyć się piękna na wszystkim, ciągle mieć cel przed oczami, aby ręka nasza nie paczyła się, nie gubiła się, w labiryncie niezrozumiałych dla siebie reguł zdobienia wszystkiego w koło. Śledząc z natężoną uwagą głębokie piękno przyrody i ucząc się na mem nie popełnimy pewno błędów i stworzymy dla kwiatu przez nas wybranego do ozdobienia pokoju jemu właściwą oprawę.

Dobór kolorów znaczy bardzo wiele w efekcie dekoracyjnym: różowe, ponsowe, żółte — nie tracą blasku pod silnymi promieniami światła elektrycznych niebieskie i fioletowe — błędą od nich. Białe i żółte wyglądają zawsze bardzo efektownie.

Zardinierka króluje niepodzielnie w mieszkaniach dawnego typu w nowych domach stwarzamy dla kwiatów osobne pomieszczenia. I tak np. zamiast ściany dzielącej dwa pokoje, budujemy ściankę na wysokości człowieka, która pozwala na wymianę światła i powietrza w obu sąsiadujących pokojach. Na szczytowym parapecie ściany ustawiamy rzędem kwiaty słoneczkowe, mieszając liście wielkie i dekoracyjne. Ściana taka, zawieszona kilimem, z dekoracją kwiatową u góry, stanowi zupełnie nowy sposób rozwiązania ozdoby świeżej zielenością.

Zamiast drzwi robimy gładkie wycięcie ściany a po bokach, w murze, mały stopień. Jest to także miejsce dla kwiatów, możemy tam postawić wazon z ciętymi roślinami, albo pnącze, które rozepniemy po ścianie ku górze.

W oknach rozstawionych szeroko umieszczamy rzędem doniczki między szybami. Naśladuje to małą oranżeryję i pozwala na omińnięcie wzrokiem doniczki, a patrzeć tylko na przezroczyste liście, przez które słońce tęczy zielone światło.

Stawiamy kwiaty na załamaniach schodów, wielkie krzewy doniczkowe wprost na podłodze, na tle białej firanki, wieszamy w koszach w oknach i odzwiaćk hallu.

Rozmaitego kształtu półki i półeczki służąć mogą pod kwiaty doniczkowe, które można umieścić na każdej ścianie, najmniejszy choćby kącik uzupełnić niemi.

Tak więc z mieszkania naszego stworzyć możemy o każdej porze roku małe królestwo żywych barw kwiatnych i świeżej zieleni, cichy zakątek, gdzie żyją z nami żywe istnienia pełne wdzięku i spokoju.

O g ł o s z e n i a .

Karty do gry

Księgi Kontowe

w wyborowych gatunkach nadeszły i poleca

dla
kupiectwa i przemysłu

poleca w wielkim wyborze i po tanich cenach

M. Cegielski, Księgarnia Witkowo.

M. Cegielski, Księgarnia Witkowo.

Telefon № 16.

Telefon № 16.

Reperacje SAMOCHODÓW, TRAKTORÓW oraz wszelkich motorów spalinowych — szlifowanie cylindrów, wałów korbowych z 1/100 mm. dokładnością — wszelkie prace tokarskie, fryzarskie i cheblarskie — pod kierownictwem ściśle fachowych sił poleca

Fa Auto Tow. z ogr. por. Gniezno

biura 3 maja 57.

warsztaty Kilińskiego 4 tel. 248.

Reperacje traktorów i motorów wykonuje się również na miejscu postoju.

Stemple

wszelkiego rodzaju dostarcza po cenach fabrycznych
M. Cegielski,
Księgarnia Witkowo.

Państw. Nadleśnictwo ZIELONKA

urządza w dniach

8 i 22. lipca 1929 r. o godz. 10-tej w gospodzie w Dąbrowce - Kuścielcuj

licytację

na drewno użytkowe i opałowe

z wszystkich leśnictw.

PP. Sołtysi zechcą o powyższem uwiadomić mieszkańców gmin.

Cement, wapno budowlane i hydrauliczne, cegły, pustaki, płyty ceglote, dachówki, papy dachowe zwykłe i specjalne asfaltowe, papę izolacyjną, smołę, lepik, żelazo, gwoździe, gips, trzcina, kalle, płyty posadzkowe, glazurowane płyty ściennie, glazurowane rury kamionkowe i koryta, wyroby szmatowe Kulmiza i Radeburskie, zaprawy tynkowe do fasad. karboliteum, płyn izolacyjny przeciw wilgoci i przeciekaniu wody „CERCSIT“, materiały do izolacji, cegły i dachówki szklane, szpily i gonty (szkudły), ziarenka marmurowe do terrazza, piaskowiec do szlifowania, parkiet dębowy, linoleum, DACHÓWKĘ AZBESTOWO-CEMENTOWĄ, specjalną papę asfaltową „BINOLIT“, siatkę drucianą z wstawkami z gliny palonej oraz wszelkie inne artykuły w zakres budownictwa wchodzące dostarcza najtaniej i pierwszorzędnej jakości

Stefan Pełczyński

Hurtownia Materiałów Budowlanych
Poznań III. Dworzec Towarowy tel. 5605.

Telegramy narodowe (Tow. Czytelni Lud.)
po 50 gr.

poleca w dowolnym wyborze

M. Cegielski, Księgarnia Witkowo.

Za dział urzędowy odpowiedzialne Starostwo.

— L i s t y —
uczestzeń szkolnych na każdą ilość dzieci na nowy rok szkolny są już gotowe i prosi o łaskawe zamówienia
M. Cegielski, Księgarnia Witkowo — tel. № 16.

Krochmalnia

w Trzemesznie
zakupuje każdą ilość
ziemiaków
fabrycznych
za regulacją gotówkową.
Telefon Nr. 3.

Administracja i drukarnia M. Cegielskiego w Witkowie